

Алмаші Олександра

Кушнір Іван

Старова Юлія

ORCID iD <http://orcid.org/0000-0002-6600-0164>ORCID iD <http://orcid.org/0000-0002-3700-2611>ORCID iD <http://orcid.org/0000-0002-0202-6939>

СПЕЦИФІКА ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА В ІНКЛЮЗИВНОМУ СЕРЕДОВИЩІ ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

А Розкрито значення соціального педагога в інклюзивному середовищі закладу загальної середньої освіти. Окреслено знання та уміння, якими повинен володіти соціальний педагог, визначено його види діяльності, функції та умови роботи в інклюзивному середовищі. Розглянуто специфіку організації освітнього процесу для дітей з особливими потребами в закладі загальної середньої освіти. Встановлено, що діяльність соціального педагога сприяє позитивному залученню дитини з особливими потребами до освітнього процесу.

Ключові слова: соціальний педагог; інклюзивне середовище; дитина з особливими потребами

Постановка проблеми. У процесі демократизації нашого суспільства неабиякого поширення набули ідеї гуманізації освіти. На зміну державоцентристській освітній системі приходять, так звана, дитиноцентристська система освіти, зорієнтована на інтереси дитини, задоволення її потреб.

На жаль, останнім часом кількість дітей із психофізіологічними потребами постійно зростає. Тому розбудова національної школи в Україні зумовлює новий підхід до спеціальної освіти. Важливого теоретико-практичного значення набуває проблема інклюзивного навчання, що передбачає спільне перебування дітей із різними порушеннями психофізичного розвитку з їхніми здоровими однолітками.

Радикальним кроком є внесення змін, необхідних для успішного навчання таких дітей, адже ідея інклюзії базується не на спеціальній освіті, а на ефективному навчанні всіх дітей. Для оптимального включення дитини в інклюзивне освітнє середовище з метою повноцінного розвитку і працює соціальний педагог, основне завдання якого полягає у спрямуванні позитивних впливів середовища на соціальне виховання учнів.

Аналіз окремих досліджень і публікацій. Питання діяльності соціального педагога в закладах загальної середньої освіти вивчали вітчизняні дослідники О. Безпалько, В. Бочарова, Т. Веретенко, І. Зверєва, А. Капська, Л. Коваль, С. Хлебик та ін.

Так, О. Безпалько виділяє послуги, які можуть надавати соціальні працівники, виходячи з мети організації соціально-педагогічної діяльності в школах.

Н. Сейко переконує, що діяльність соціального педагога повинна орієнтуватись на особистість, індивідуальність дитини з метою надання їй комплексної соціально-психологічно-педагогічної допомоги.

О. Колесникова розділяє цю думку та наголошує на необхідності створення відповідних умов у закладах освіти

для розв'язання соціально-педагогічних і психологічних проблем учнів з урахуванням їхніх особистісних потреб. Це сприяє залученню до освітнього процесу всіх учнів шляхом створення інклюзивного середовища в закладах загальної середньої освіти.

Інклюзивному навчанню присвячені праці Н. Макаренко, Л. Никонової, І. Єрмакової, в яких науковці розглядають особливості інклюзивного середовища, наводять приклади застосування інклюзії в різних закладах освіти. Аналіз притягнення дітей з особливими потребами до навчання в закладах загальної середньої освіти здійснювали Л. Андрушко, В. Бондар, Т. Євтухова, О. Савченко, М. Сварник.

Теоретичні положення, що розкривають соціально-педагогічні аспекти роботи соціального працівника з учнями з особливими освітніми потребами, представлено в працях В. Ляшенка, В. Тесленка, С. Харченка та ін. [2, с. 29].

Метою статті є визначення ролі соціального педагога в інклюзивному середовищі закладу загальної середньої освіти.

Викладення основного матеріалу. У сучасному суспільстві основними факторами соціалізації підростаючого покоління є інститути соціального виховання, одне з пріоритетних місць серед яких належить закладу загальної середньої освіти.

Варто наголосити, що провідним завданням соціального виховання в закладах освіти є створення оптимальних умов для повноцінного розвитку особистості. Проте, процес соціалізації може ускладнюватися певними проблемами, зокрема у взаємодії з однолітками, вчителями, батьками, в адаптації до вимог закладу освіти, а також питаннями з усвідомленням та розумінням власного «Я-образу», неуспішністю. Означені фактори посилюють важливість діяльності соціального педагога.

За даними досліджень О. Безпалько, соціальний педагог у закладі освіти – це фахівець, який здійснює послідовну роботу із соціального виховання дітей і підлітків, спрямо-

вану на розвиток індивідуальності особистості, допомогу в адаптації та інтеграції учнів до навколишнього мікросоціуму [1, с. 79]. Тобто, як зазначає К. Моїсеєнко, соціальний педагог – це координатор, який регулює вплив педагогів, батьків, учнівського колективу, соціуму на дитину [6, с. 5].

На основі опрацьованої літератури ми дійшли висновку, що соціальний педагог – це висококваліфікований спеціаліст, який здійснює соціальну роботу та освітньо-виховну діяльність, є зв'язною ланкою між закладами освіти, сім'єю, трудовими колективами, громадськістю з метою створення оптимальних умов для всебічного розвитку дітей, як особистостей.

Соціальний педагог працює у системі «людина-людина» і специфікою його професійної діяльності є практично всі сфери життєдіяльності особистості, сім'ї чи групи людей, що потребують допомоги.

У процесі соціально-педагогічної діяльності основними об'єктами є особи чи соціальні групи, що потребують підтримки або допомоги в процесі їхнього соціального розвитку та становлення. Суб'єктом такої діяльності можна визначити державні та громадські організації, фізичні особи, які надають соціальну допомогу різним категоріям дітей і здійснюють соціальну політику.

Треба зазначити, що систему основних теоретичних надбань соціального педагога складають знання:

- історії соціальної педагогіки, а саме історії становлення соціальної педагогіки як науки, її категорії; сутності, мети, завдань, видів, методів соціального виховання; змісту соціально-педагогічної діяльності в різних соціальних інститутах;

- основ соціології, тобто основних закономірностей розвитку особистості в суспільстві, соціальних інститутів та їх видів і функцій, методів соціологічного дослідження, соціології освіти, культури, сім'ї;

- педагогіки, зокрема теорії навчання та виховання;
- соціальної, педагогічної, вікової, загальної психології та методів психодіагностики;

- етичних засад соціально-педагогічної діяльності;
- технологій і методів соціально-педагогічної діяльності різних вікових груп, урахування можливості та інтереси особистості;

- основ управлінської діяльності в соціально-педагогічній сфері [9, с. 68].

Зважаючи на це, отримані знання соціальним педагогом реалізуються у практичній діяльності та пов'язані з формуванням таких його умінь:

- аналітичні вміння, що спрямовані на теоретичний аналіз процесів, що відбуваються в суспільстві, аналіз стану особистості та вплив на неї оточуючого середовища, визначення проблем дитини, встановлення причинно-наслідкових зв'язків і способів їх вирішення;

- комунікативні вміння передбачають дотримання культури міжособистісного спілкування, встановлення комунікативного контакту, спілкування у позитивному спря-

муванні, використання методів і прийомів педагогічного впливу, засобів підтримки;

- організаторські вміння реалізуються в плануванні соціально-педагогічної діяльності, забезпеченні посередництва між різними соціальними інститутами, організації управління та контролю діяльності;

- прогностичні вміння полягають у вмінні спрогнозувати розвиток особистості, враховуючи її проблеми, можливі варіанти їхнього вирішення шляхом залучення до організованої соціально-педагогічної діяльності та передбачити можливий результат;

- проєктивні вміння, що передбачають розробку та впровадження соціально-педагогічних проєктів, програм соціально-педагогічного супроводу; конкретизацію змісту діяльності, виконання якої забезпечить прогнозований результат;

- дослідницькі вміння, що відображаються в опрацюванні першоджерел, визначенні логіки дослідження та застосуванні різних методів дослідження, обґрунтуванні результатів, підготовці висновків.

Зауважимо, що наявність вищезазначених умінь сприяють ефективній професійній діяльності соціального педагога в різних типах закладів освіти. Адже, основне його призначення в шкільному середовищі полягає в розвитку соціальності учнів з особливими освітніми потребами, надання їм соціальної і медичної допомоги, організації процесів навчання та виховання, адаптації їх у суспільстві, об'єднанні зусиль фахівців, батьків, учнів, громади для створення позитивного безбар'єрного середовища.

Це вимагає забезпечення необхідних умов для створення інклюзивного середовища у закладах загальної середньої освіти. Згідно з чинним Законом України «Про освіту» особам з особливими освітніми потребами освіта надається нарівні з іншими особами, у тому числі шляхом створення належного фінансового, кадрового, матеріально-технічного забезпечення, з урахуванням індивідуальних потреб [4].

З огляду на це заклади освіти за потреби створюють інклюзивні класи зі спеціальними умовами для навчання учнів з особливими освітніми потребами, надають їм психолого-педагогічні та корекційно-розвивальні послуги.

Інклюзивні класи забезпечують інклюзивну освіту через систему освітніх послуг, зокрема: адаптують навчальні програми та плани, фізичне середовище, методи та форми навчання, використовують існуючі в громаді ресурси, залучають батьків, співпрацюють з фахівцями для надання спеціальних послуг відповідно до різних освітніх потреб дітей, створюють позитивний клімат у шкільному середовищі [8, с. 2].

Таким чином, доречно виділити такі принципи роботи інклюзивних класів:

- усі діти мають навчатися разом у всіх випадках, коли це виявляється можливим, не зважаючи на певні труднощі чи відмінності, що існують;

– школи мають визнавати і враховувати різноманітні потреби своїх учнів шляхом узгодження різних видів і темпів навчання;

– забезпечення якісної освіти для всіх шляхом розроблення відповідних навчальних планів, прийняття організаційних заходів, розроблення стратегії викладання, використання ресурсів і партнерських зв'язків зі своїми громадами;

– діти з особливими освітніми потребами мають отримувати будь-яку додаткову допомогу, яка може знадобитися їм для забезпечення успішності процесу навчання;

– соціальний педагог гарантує солідарність, співучасть, взаємоповагу, розуміння між дітьми з особливими потребами та їхніми ровесниками [3].

Так, основними завданнями інклюзивних класів є не тільки створення умов для розвитку хворих дітей серед здорового середовища однолітків і формування толерантного ставлення вчителів, батьків та учнів до дітей з обмеженими можливостями, але й досягнення повної освітньої інтеграції, що незмінно веде до прогресу. Пріоритетним є побудова системи, що задовольняє потреби кожного.

Окрім того, в інклюзивних класах усі діти, а не тільки діти з інвалідністю, забезпечуються такою підтримкою, що дозволяє їм бути успішними, відчувати безпеку.

Отже, мета інклюзивного середовища – дати всім учням можливість повноціннішого соціального життя, активної участі в колективі, тим самим забезпечуючи найповнішу взаємодію і турботу один про одного як членів співтовариства.

Оптимальнішою, на нашу думку, є повна інтеграція, при якій діти-інваліди з психологічною готовністю до спільного навчання зі здоровими однолітками включаються до звичайних класів закладу загальної середньої освіти і при цьому вони одержують корекційну допомогу за місцем навчання та проживання.

Вважаємо, що важливу роль відіграє створення позитивних психологічних умов для включення дітей з особливими освітніми потребами в освітній процес, адаптація фізичного середовища та матеріалів. Тож, можемо виділити низку способів їхнього зарахування до класів загальноосвітніх шкіл:

– приймати учнів з інвалідністю нарівні зі здоровими дітьми;

– заохочувати їх до такої ж активної діяльності, ставлячи при тому різні завдання;

– залучати до кооперативного навчання і групового рішення задач;

– використовувати активні стратегії – маніпуляції, ігри, проекти, лабораторії, польові дослідження.

Разом з тим цей процес може вважатися повноцінним у випадку забезпечення таких обов'язкових умов:

– навчання кожної дитини відповідно до її особливих освітніх потреб і розвитку;

– можливість дитини відвідувати заклад освіти, живучи в сім'ї, а батькам – виховувати власну дитину;

– розширення кола спілкування дитини та підвищення її соціальної адаптації.

Зазначимо, що зарахування дітей з особливими освітніми потребами до загальноосвітніх класів не відбувається автоматично. Це цілеспрямований і систематичний процес, який потребує обережного впровадження та контролю через серйозну і виважену підготовчу роботу.

Вагомим є чітке визначення ролі дитини з обмеженими можливостями у класі й не допускання її дискримінації, залучення до спільної праці всіх учасників освітнього процесу. Зазвичай, діти, працюючи під час уроку в «команді», допомагають один одному і, як правило, такі стосунки переносяться і на перерви та позаурочний час. Усі учні рівноправно повинні брати участь у житті школи, а саме у конкурсах, змаганнях, подорожах та відпочинку класу чи школи [5, с. 53].

Лише тоді реалізація такої спеціальної освіти є оптимальною, коли школярі не відчують себе відлученими від спільного громадського життя, коли особистісно центроване навчання повністю витісняє навчання дефектоцентроване.

У такому процесі спільного навчання діти з обмеженими функціональними можливостями усвідомлюють, що вони засвоюють систему навчальних знань, умінь, навичок спільно з учнями класу та опановують ключові компетентності. Відмінність же полягатиме в оригінальності тих предметно-навчальних операцій, на основі яких формуються ці вміння. Така операційна нетотожність не повинна пов'язуватись у свідомості школяра з почуттям його малоцінності, а, навпаки, це має межувати десь з його виключністю. Вже сама своєрідність організації спеціальної освіти свідчить про творчий характер навчання школяра з певними вадами.

Варто зауважити, що в інклюзивному середовищі повинні діяти певні правила, а саме: всі учні в класі рівні, всі діти впродовж дня мають рівний доступ до процесу навчання, в усіх учнів є рівні можливості для встановлення і розвитку важливих соціальних зв'язків.

Вирішальне значення має створення партнерських стосунків між учителями, спеціальними педагогами та сім'ями. Спільними зусиллями вони здійснюють цілеспрямовані та різнопланові спостереження, визначають цілі, розробляють завдання, створюють індивідуальні програми розвитку, які є основним документом, що вміщує детальну інформацію про стан здоров'я і послуги, які повинна отримати дитина з певними освітніми потребами.

Співпраця батьків, учителів і спеціальних педагогів створює максимум можливостей для успіху й дає повну картину сильних і слабких сторін у розвитку дитини. Це забезпечує можливості для обговорення всіх точок зору і надає дитині різнопланової підтримки, сприяти зростанню та навчанню всіх дорослих, які працюють разом [11, с. 26].

Доречно зауважити, що діти, які навчаються в інклюзивних класах, краще ставляться до не схожих на них людей. У них спостерігається вища соціальна відповідальність, більша впевненість у собі. Так само діти з особливими потребами, залучені до звичайного життя, стають повноцінними членами суспільства і часто вже не лише потребують підтримки громади, а й, навпаки, роблять свій внесок у загальну справу.

Підкреслимо, що штатний розклад школи з інклюзивною освітою може бути поповнений лише асистентом учителя та соціальним працівником, які закріплюються за дитиною з особливими освітніми потребами. Саме на соціального педагога покладається особлива відповідальність за подолання труднощів, що виникають з появою в дитячому колективі учня з особливими потребами.

Таким чином, можемо визначити основні напрямки професійної діяльності соціального педагога залежно від характеру роботи:

1. Організаційно-методична робота передбачає облік учнів з особливими потребами; визначення методів і форм діагностичної, адаптаційної та корекційно-відновлювальної роботи; розроблення методичних програм; ознайомлення з найновішою інформацією про соціальну роботу, досвідом колег; підвищення особистої та професійної компетентності.

2. Діагностична робота спрямована на визначення особистісних рис, що впливають на реакцію при впровадженні освітньо-виховних компонентів; вивчення специфіки стосунків у родині та їх вплив на успішність дитини; фіксацію особливостей молодших школярів для конструктивної побудови адаптаційних і корекційних програм.

3. Консультаційна робота полягає в організації спілкування з педагогами про підготовку, організацію, реалізацію освітнього процесу, про результати діагностичної та корекційної роботи; бесіди з батьками про виховання дітей, охорону дитинства, нормативно-правову базу; обговоренні з учнями стосунків з однолітками, дорослими, захисту їхніх прав.

4. Профілактична робота, тобто здійснення просвіти педагогів, профілактики появи деяких видів залежностей; просвітницької робота для батьків.

5. Зв'язки з громадськістю, а саме зустрічі з батьками за місцем проживання, відвідування їхнього місця роботи; листування з підприємствами та установами [6, с. 9].

Проаналізувавши вищезазначені напрями діяльності педагога, можна виділити відповідні функції соціального педагога в закладі освіти з інклюзивним навчанням:

– організаторська, що передбачає організацію в освітньому процесі спільної діяльності дітей з особливими потребами та учнів зі звичайним розвитком, а також вплив на зміст дозвілля;

– психолого-соціально-педагогічна функція, тобто проведення різнопланових консультацій та корекція міжособистісних взаємин учнів класу, надання допомоги в

соціальній реабілітації дітей, визначення та подолання психологічних труднощів;

– діагностично-прогностична передбачає виявлення та вивчення ознак, що характеризують стан розвитку учня та визначення можливих перспектив їх розвитку за умови збереження сукупності соціальних впливів;

– соціально-медико-реабілітаційна полягає у проведенні роботи з профілактики проблем здоров'я серед учнів, наданні медичної допомоги, організації реабілітаційних заходів із дитиною-інвалідом;

– попереджувально-профілактична та соціально-терапевтична реалізуються через визначення способів попередження та подолання негативних впливів на учнів, забезпечення захисту прав дітей з особливими освітніми потребами, корекція міжособистісних стосунків у класі, допомога в соціальній реабілітації;

– комунікативна функція означає встановлення контакту з учнями, що потребують допомоги, організацію обміну інформацією, налагодження взаємодії між різними соціальними інститутами.

Не менш важливим є особистісний компонент підготовки фахівця, адже в умовах інклюзивної освіти соціальний педагог повинен бути носієм відповідних цінностей. Особистісні цінності є головним чинником, який регулює взаємовідносини дітей, педагогів, батьків, допомагає побудувати взаємини у шкільному середовищі.

Зі свого боку особистісний компонент є головним чинником у формуванні професійної культури соціального педагога інклюзивного середовища, оскільки він спонукає до толерантного та гуманного ставлення до дітей з особливими освітніми потребами та їх родин, педагогічного такту, культури поведінки, формує суб'єктивну позицію педагога, що є вагомим прикладом для учнів.

Висновки. Отже, можемо стверджувати, що соціальний педагог у закладі загальної середньої освіти з інклюзивним навчання є зв'язною ланкою між особистістю з особливими потребами і соціальним середовищем. При тому він має використовувати не лише власний потенціал, а й можливості інших фахівців, соціальних інститутів для створення оптимальних умов у шкільному середовищі з метою сприяння розвитку та становленню особистості, класного колективу, шкільного середовища.

Проте варто наголосити на необхідності введення в штат школи з інклюзивним навчанням додаткових посад соціального педагога для кожної освітньої ланки й навіть створення соціально-педагогічної служби, що поєднувала б діяльність соціальних педагогів, соціальних працівників, педагогів спеціальної освіти, реабілітологів.

Таким чином, соціальне виховання та соціально-педагогічна допомога, яку здійснює соціальний педагог, в єдності забезпечують учнів соціальним досвідом, що включає соціальні знання та вміння, загальнолюдські цінності, а також розвиток необхідних якостей, зразків поведінки, що є вагомим аспектом освітньої діяльності у сучасних закладах загальної середньої освіти з інклюзивним середовищем.

 Список використаних джерел

1. Безпалько О. В. Зміст та напрями професійної діяльності соціального педагога в загальноосвітніх закладах. *Проблеми педагогічних технологій*. Луцьк, 2002. Вип. 2. С. 74–79.
2. Василенко О. М. Соціально-педагогічна робота з учнями з особливими потребами в загальноосвітній школі інклюзивної орієнтації. *Збірник наук. пр. Хмельницького ін-ту соц. технологій Ун-ту «Україна»*. 2012. № 5. С. 29–33. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Znpkhist_2012_5_8
3. Всеукраїнський фонд «Крок за кроком». Програма «Інклюзивна освіта» URL: <http://www.ussf.kiev.ua/index.php>
4. Закон України «Про освіту» URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
5. Колупаєва А. Інклюзивна освіта в контексті реалій сьогодення. *Практика управління закладом освіти*. 2010. № 4. С. 52–56.
6. Моїсеєнко К. Професійна діяльність соціального педагога : метод. посіб. Київ : Шк. світ, 2009. 120 с.
7. Моїсеєнко К. Соціально-психологічний супровід інклюзивної освіти. *Соціальний педагог*. 2009. № 11. С. 62–64.
8. Національна доктрина розвитку освіти. *Освіта*. 2002. 24 квіт. – 1 трав.
9. Пожидаєва О. В. Складові професійної характеристики соціального педагога. *Соціальна робота в Україні: теорія і практика*. 2014. № 1/2. С. 66–72.
10. Рассказова О. І. Соціальний педагог – суб'єкт розвитку соціальності учнів в інклюзивній школі. *Соціальна педагогіка: теорія і практика*. 2013. № 4. – С. 72–79.
11. Ярмошук І. Інклюзивне навчання в системі освіти. *Шлях освіти*. 2009. № 2. С. 24–28.

[Socio-pedagogical work with studies with special needs in social schools in national educational institutions]. *Zbirnik nauk. pr. Khmeln. in-tu sots. tekhnolohii Un-tu «Ukraina»*, 5, 29-33. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/Znpkhist_2012_5_8 [in Ukrainian].

3. Vseukrainskyi fond "Krok zoa krokom". Prohrama "Inklyuzivna osvita". [pan-Ukrainian Foundation "Step by Step". Program "Inclusive Education"]. Retrieved from <http://www.ussf.kiev.ua/index.php> [in Ukrainian].
4. Zakon Ukrainy "Pro osvitu" [The Law of Ukraine "About law"]. Retrieved from <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> [in Ukrainian].
5. Kolupaeva, A. (2010). Inklyuzivna osvita v konteksti realii sohodennia [Inclusive education in the context of realities of present time]. *Praktyka upravlinnia zakladom osvity [Practice of management of education establishment]*, 4, 52-56 [in Ukrainian].
6. Moiseienko, K. (2009). Profesiiina diialnist sotsialnoho pedahoha: metod. posib [Professional activity of social teacher : methodical textbook]. Kyiv: Sk. Svit [in Ukrainian].
7. Moiseienko, K. (2009). Sotsialno-psykholohichniy suprovod inklyuzivnoi osvity [Socio-psychological support for inclusive education]. *Sotsialnyi pedahoh [Social pedagogue]*, 11, 62-64 [in Ukrainian].
8. Natsionalna doktryna rozvytku osvity. (2002). [National Doctrine of Education Development]. *Osvita*, 24 April – 1 May [in Ukrainian].
9. Pozhydaieva, O. V. (2014). Skladovi profesiinoi kharakterystyky sotsialnoho pedahoha [Components of the professional characteristics of a social teacher]. *Sotsialna robota v Ukraini: teoriia i praktyka [Social Work in Ukraine: Theory and Practice]*, 1/2, 66-72 [in Ukrainian].
10. Rasskazova, O. I. (2013). Sotsialnyi pedahoh – subiekt rozvytku sotsialnosti uchniv v inklyuzivnii shkoli [Social teacher – the subject of social development of students in an inclusive school]. *Sotsialna pedahohika: teoriia i praktyka [Social pedagogy: theory and practice]*, 4, 72-79 [in Ukrainian].
11. Iarmoshchuk, I. (2009). Inklyuzivne navchannia v systemi osvity [Inclusive education in the education system]. *Shliakh osvity [The path of education]*, 2, 24-28 [in Ukrainian].

Дата надходження до редакції авторського оригіналу: 29.04.2019

 References

1. Bezpalko, O. V. (2002). Zmist ta napriamy profesiinoi diialnosti sotsialnoho pedahoha v zahalnoosvitnikh zakladakh [Contents and directions of professional activity of social teacher are in general establishments]. *Problemy pedahohichnykh tekhnolohii [Problems of educational technology]* (no. 2, pp. 74–79). Lutsk [in Ukrainian].
2. Vasylenko, O. M. (2012). Sotsialno-pedahohichna robota z uchniamy z osoblyvymy potrebamy v zahalnoosvitnii shkoli inklyuzivnoi oriantatsii

Алмаши Александра, Кушнір Иван, Старова Юлия. Специфика профессиональной деятельности социального педагога в инклюзивной среде учреждения общего среднего образования.

А Раскрыто значение социального педагога в инклюзивной среде заведения общего среднего образования. Указаны знания и умения, которыми должен обладать социальный педагог, определены его виды деятельности и функции в условиях работы в инклюзивной среде. Рассмотрена специфика организации образовательного процесса для детей с особыми потребностями в учреждении общего среднего образования. Установлено, что деятельность социального педагога способствует позитивному включению ребёнка с особыми потребностями в образовательный процесс.

Ключевые слова: социальный педагог; инклюзивная среда; ребёнок с особыми потребностями

Almashi Aleksandra, Kushnir Ivan, Starova Yulia. A Specific of Social Care Teacher Work in the Inclusive Environment of General Secondary Education Institutions.

С This paper tells about place and role of the social care teacher in the inclusive environment of general secondary education institutions, knowledge and skills those a social care teacher has to have. Author of the paper lists the main types of activities and functions of a social care teacher, who works in the conditions of work of inclusive environment; describes specifics of the organization of educational process for children with special needs in the institution of general secondary education.

Key words: social care teacher; inclusive environment; child with special needs

Алмаши Олександра Іванівна, викладач педагогічних дисциплін гуманітарно-педагогічного коледжу Мукачівського державного університету

E-mail: sashkaalmashi@gmail.com

Кушнір Іван Іванович, кандидат педагогічних наук, доцент, директор гуманітарно-педагогічного коледжу Мукачівського державного університету

E-mail: gpk@msu.edu.ua

Старова Юлія Василівна, кандидат психологічних наук, практичний психолог гуманітарно-педагогічного коледжу Мукачівського державного університету

E-mail: starovanemesh@ukr.net